

ХРИСТО БОТЕВЪ

Малкото румънско градче Гюргево гъмжеше отъ българи прокудени отъ своето отечество. Гладни, голи, болни, умиращи отъ мъка по своето отечество, тѣ изкарваха прехраната си като пристанищни работници. Но вечеръ, когато спираше работата, тѣ нахълтваха въ кръчмитѣ. Тамъ пиеха, пѣха бунтовни пѣсни и сочеха закатително юруци срещу тирана, който тъпчеше светата българска земя.

Въ кръчмата на Дочо Царски имаше винаги най-голѣмъ шумъ. Тамъ, около маситѣ на войводитѣ Хаджи Димитъръ и Стефанъ Караджа се трупаха най-буйнитѣ и пламенни бунтовници.

Една вечеръ съ бързи твърди крачки влѣзе тамъ едъръ момъкъ съ малка черна брада и засукани тънки мустаци. Той се отпрати къмъ Хаджи Димитъръ и му подаде ржка.

Тоя момъкъ бѣше Христо Ботевъ. Намѣсто да замине за Одеса, кждето го изпрати баща му стариятъ даскалъ Ботьо Петковъ, Христо отиде въ Румъния при бунтовницитѣ.

Отъ тоя мигъ сѣдбата начерта ясно жизнения пѣтъ на Христо Ботевъ. Неговото въображение още веднага му нарисува това, което му носѣше бѣдащето. Сжшата нощъ той написа чудно хубавата си пѣсень, съ която се прости съ своитѣ близки:

„Не плачи, майко, не тѣжи,
че станахъ ази хайдутинъ,
хайдутинъ, майко, бунтовникъ.
та тебе клета оставихъ
за първо чедо да жалишъ!“

*

Въ своя буренъ животъ на румънска земя Христо Ботевъ премина презъ всички неволи, които сѣдбата му бѣше отредила. Спа гладенъ изъ запустѣлитѣ воденици край Букурешъ заедно съ приятеля си Василъ Левски. Редактира вестници, написа най-хубавитѣ български стихове и пѣсни, образува заедно съ Каравеловъ и Левски таенъ революционенъ комитетъ и мисли и работи день и нощъ само за свободата на поробената си родина.

И когато презъ априлъ 1876 година българскиятъ народъ възстана, Христо Ботевъ реши да се притече на помощъ на своитѣ братя.

На 16 май параходътъ „Радецки“ се отдѣли отъ Гюргевското пристанище и тръгна нагоре по Дунава. Като никога, той се запълни съ пѣтници градинари отъ всички румънски пристанища.

Това бѣха българи четници, тръгнали да умиратъ за свободата на родината си. И Христо Ботевъ бѣ на парахода, но още не се откриваше на четницитѣ.

Едвамъ на следния день сутринята, когато отъ румънското пристанище Бекетъ се качиха и последнитѣ четници, Ботевъ престана да се крие. Качили се бѣха на парахода вече около 200 бунтовници.

Войводата излѣзе, заедно съ своя щабъ на кувертата на парахода и наблюдаваше съ бинокълъ българския брѣгъ, който се